

Dr hab. Krzysztof J. Baranowski

Recenzja postępowanie doktorskiego oraz dorobku artystycznego
mgr Kamili Czosnyk napisana w związku z postępowaniem
doktorskim w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie:
sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki,
zleconej przez Akademię Sztuk Pięknych w Gdańsku

Podstawowe dane o kandydatce

Kamila Czosnyk jest absolwentką Wydziału Artystycznego Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Dyplom pt. „M jak malarstwo, m jak morderstwo” / Wątki metafizyczne w malarstwie i teatrze na przykładzie: Witkacego, Wassilego Kandinsky`ego oraz Jerzego Grotowskiego uzyskała w 2014 r. Promotorami byli prof. Jan Gryka i dr. hab. Jerzy Żywicki. Na przestrzeni minionej dekady mgr Kamila Czosnyk zrealizowała kilkadziesiąt projektów artystycznych, tak w Polsce, jak i zagranicą i jest niezwykle obszerny, jak i imponujący ze względu na różnorodność zainteresowań i szeroki zakres form i technik artystycznych. Malarstwo, fotografia, performance, instalacje artystyczne, działania interaktywne. To szerokie spektrum środków wyrazu artystycznego, zasługuje na określenie - w pełnym tego słowa znaczeniu - intermedialność twórczości Kamili Czosnyk.

Ocena dorobku dydaktycznego i artystycznego

Zapoznając się z dorobkiem artystycznym mgr Kamili Czosnyk, należy przede wszystkim zauważyć, że techniki, jak i sposoby ekspresji artystycznej podporządkowane są, w dominującej skali, ideom. W tym znaczeniu podporządkowane, że formy i środki wypowiedzi artystycznej są generowane i sublimowane wyraźnie rozpoznawalnymi przesłaniami artystki. Zaznaczyć należy, że idee te konstruowane są, przede wszystkim, na podstawie uczuć, intuicji i emocji, a wynikających z doświadczeń - co poświadczają podejmowane przez artystkę tematy i zagadnienia. W dominującej większości posiadające dociekliwy rys antropologicznych, socjologicznych i filozoficznych poszukiwań i konstatacji. Przy jednoczesnym, bezpośrednio osobistym, zaangażowaniu.

To szerokie spektrum wiedzy, filozoficznych, antropologicznych i socjologicznych zainteresowań doktorantki, zawarte jest w teoretycznej części pracy doktorskiej - dysertacji pt. „Story about skin” (Opowieść o skórze), w której to mgr Kamila Czosnyk imponująco konsekwentnie przeprowadza

wywody, posiłkując się także bardzo obszerną bibliografią. W dysertacji została zawarta nie tylko erudycyjna subiektywność autorki, której to jest w pełni jej świadoma, ale i spory zasób informacji i wiedzy o sztuce i fotografii. Było to jak najbardziej możliwe, ponieważ struktura dysertacji celowo posiada charakter rizomatyczny (kłączasty).

W tym miejscu trzeba by zwrócić uwagę, że dla optymalizacji zrozumienia całości procedowanego doktoratu, można, a i może, i nawet należy, zapoznawać się tekstem dysertacji, alternacyjnie, tzn jednocześnie uzupełniając/zapoznając się równoległe/równocześnie z pracą artystyczną. Pozwala to dostrzec wzajemne dopełnienie/rozszerzenie/wspólnotę przekazu. W tym znaczeniu praca teoretyczna i artystyczna tworzą synchroniczną całość. Potwierdzając tym samym wysoką dojrzałość i sprawność intelektualną i artystyczną doktorantki.

W tym miejscu chcę zacytować wypowiedź doktorantki - *„temat odczuć i uczuć - porównywanie, czy wartościowanie "tych" rzeczy jest niemożliwe, przeżycia w sensie stricte są nie kopiowalne, niewytłumaczalne i trudne do przekazania w ogóle. Każda próba ich opisu, skazana jest na klęskę. Można pokusić się jedynie o dokonanie jakiejś próby ich odtworzenia, poprzez jakiś akt artystyczny. Lecz akt ten będzie odmiennym, osobnym przeżyciem, każdej autonomicznej jednostki. Absolutnie poza kontrolą twórcy. Bardzo mnie to zachwyca w sztuce.”*

Cytat ten, zaczerpnięty z rozmowy z doktorantką, niejako ilustruje podejście i konstrukcję pracy doktorskiej, w której osobiste przeżycia i bezpośrednie doświadczenia, mające w pewnej mierze charakter metafizyczny, a nawet mistyczny, przy jednoczesnej konieczności opisu - związanego z procedowane doktoratem - napotykają tę nieprzekraczalną granicę subiektywności, która wymaga poszerzonej (czyt. dystrakcyjnej) formy komunikacji.

W tym kontekście trzeba zaznaczyć, że s p o b y poznawania świata w niemałym stopniu wpływają na wiarygodności przekazu, z zaznaczeniem, że we współczesnym świecie poznanie zapośredniczone góruje nad innymi sposobami.

Doznania i płynące z nich przemyślenia autorki, eksplikują się w pracy artystycznej i w rizomatycznym charakterze pracy teoretycznej, łączącym wiedzę z bardzo wielu dziedzin, a które warto, a może wręcz należy rozumieć, jako próby - odnosząc się do słów autorki - jako zawsze skazane tylko na interpretacje. Z celowym potencjałem możliwego przybliżenia się do odbiorcy ze swoim światem.

Obie części procedowane go doktoratu - „Story about skin” (Opowieść o skórze), to otwarty system, dysponowany do „przeskanowania” i interpretacji. Hipertekst, gdy fotografie zawarte w pracy artystycznej Kamili Czosnyk, celowo pozbawione bezpośredniej „fotograficznej atrakcyjności wizualnej” (a którą tak często można znaleźć w podobnie podejmowanych realizacjach fotograficznych - co szczególnie ujawnia się w fotografii skandynawskiej, że przywołam choćby najbardziej znany przykład Arno Minkkinena) oddziałują w kontekstowych powiązaniach.

Obrazowa obecność i kontekst przyrody nieożywionej, relacje ludzkiego ciała z tym co , dosłownie i w przenośni, zimne i obojętne i w tym znaczeniu nieludzkie, sytuują fotografie Kamili Czosnyk,

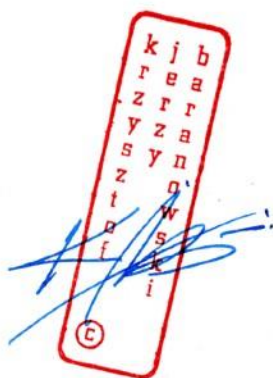
a może należałoby raczej napisać, że autorka celowo sytuuje je w obszarze subiektywnego dokumentu i w przestrzeni performatywnego zapisu. Zapisu „w” i „z” bliskości Ziemi. Co najwyraźniej uwidacznia się to w obrazach samotności „naprzeciw”, jak i symulacji „wtapianie” się ciała w naturę.

W tym z konieczności krótkim opisie, nie można pominąć kobiecego aspektu przedstawień, który posiada potencjał ujawniania związków z wieloma „odwiecznymi” mitami i legendami, w których kobieta i kobiece ciało utożsamiane są z Ziemią, (Gaja, Coatlicue, Mati Syra), ale też i z wielopostaciowością wiedźmy - „tej wiedzącej” i żyjącej w naturze.

Po raz więc kolejny należałoby zwrócić uwagę na rizomatyczny czyli kłączasty - semiologiczne związany z korzeniami, roślinami, zwierzętami, ziemią - charakter teoretycznych rozważań autorki, co tworzy dopełniający sens całości pracy Kamili Czosnyk.

Konkluzja

Twórczość artystyczną Kamili Czosnyk cechuje dojrzałość intelektualna i artystyczna, jak i głębokie zaangażowanie w realizowane zagadnienia i tematy. Mając na uwadze obszerny, dotychczasowy dorobek artystyczny i intelektualny mgr Kamili Czosnyk, ze wskazaniem na wartości dzieła przewodowego, wnioskuję do Rady ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku o nadanie stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Praca spełnia wymagania art. 187 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U z 2023 r. poz. 742 ze zm.)

dr hab. Krzysztof J. Baranowski

Poznań/Rosnówko, sierpień 2024 r.